

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาลอุดรธานี

ชื่อผู้เขียน นางสาวชญานิษฐ์ ปัญญาทอง

สาขารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. ดร. ชวพรพรรณ จันทน์ประสิทธิ์	ประธานกรรมการ
ผศ. วารุณี แก่นสุข	กรรมการ
รศ. ธนารักษ์ สุวรรณประพิศ	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

ในสถานการณ์ที่มีการระบาดของเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ทำให้มีการเพิ่มขึ้นของวัณโรคอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งของโรคติดเชื้อทั้งหมด ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากการขาดความร่วมมือในการรักษาและการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง ในการศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สมรรถนะแห่งตน และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรค และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรค กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ราย คัดเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นผู้ป่วยวัณโรคที่ได้รับการรักษาด้วยยาตั้งแต่ 2 เดือนขึ้นไป จากคลินิกวัณโรคโรงพยาบาลจังหวัดอุดรธานี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป การรับรู้สมรรถนะแห่งตน ซึ่งแปลจากแบบประเมินการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของชรีเรอร์และคณะ (Sherer et al., 1982) ทดสอบค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ในส่วนของการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรค เท่ากับ .82 และ .84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย การรับรู้สมรรถนะแห่งตนอยู่ในระดับปานกลาง
2. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อสุขภาพ โภชนาการ การพักผ่อนและวิธีการผ่อนคลายความเครียด และการออกกำลังกาย อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน
3. การรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญในระดับต่ำมาก กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวม ($r = .24, p < .05$) ส่วนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพรายด้าน พบว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในระดับต่ำเฉพาะความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ($r = .28, p < .05$)

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า บุคลากรทีมสุขภาพควรส่งเสริมหรือเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนแก่ผู้ป่วยวัณโรค ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการรักษาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยวัณโรคสืบไป

Independent study Title Perceived Self - Efficacy and Health Promotive Behaviors among Tuberculosis Patients Udonthanee Hospital.

Author Miss Chayanit Punyathong

Master of Public Health

Independent Study Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Chairman
Asst. Prof. Varunee	Kansook	Member
Assoc. Prof. Thanaruk	Suwanprapisa	Member
Lecturer. Dr. Sirirat	Panuthai	Member

ABSTRACT

The epidemic of HIV/AIDS resulting in an increase of Tuberculosis patients which is the first cause of killing in compare to other infectious disease. This is, partly, due to lack of cooperative in the treatment and improper of health behavior practice. The purpose of this study, hence, were to investigate perceived self-efficacy and health promotive behaviors among Tuberculosis patients, and also to examine the relationship between these two variables. The 100 tuberculosis patients, who had medication treatment for over 2 months at tuberculosis clinic Udonthanee Hospital, were selected purposively. The instruments used in this study were an interviewing form consisting of demographic data, a perceived self-efficacy scale developed by Sherer and others (1982), and health promotive behavior scale. The testing reliability of perceived self-efficacy scale and health promotive behavior scale obtained by Cronbach' s alpha coefficient were .84 and .82. Obtained data were analyzed using descriptive statistics and pearson' s product moment correlation coefficient.

The major results revealed as follows:

1. The mean score for the perceived self-efficacy of the sample was at a moderate level;
2. The mean score for overall health promotive behaviors of the sample was at a moderate level, and the mean score of four dimensions of health promotive behaviors which were health responsibility, nutrition, relaxation and stress management and exercise were also at moderate level;
3. There was the lowest level significant relationship between perceived self-efficacy and overall health promotive behaviors ($r = .24, p < .05$). Regarding each dimension of health promotive behaviors, it was found that a perceived self-efficacy had low level significant relationship with health responsibility only ($r = .28, p < .05$).

The results of this study, thus, indicate that health personnel should enhance the perceived self-efficacy among tuberculosis patients. This is anticipated to promote the proper of health promotive behaviors resulting in effectiveness of medication treatment as well as maintenance of quality of life among tuberculosis patients.